

La Veu de Tortosa

SETMANARI REGIONALISTE

Any 2.^{on}

Tortosa, 23 Desembre de 1900

Núm. 56

NADAL

Al entornarse'n la Verge á Nazareth, després d' haver visitat á Santa Isabel, l' Emperador August maná formar lo cens de tots los súbdits y que cada naixcut s' empadronés al lloch ahont havia nat. Joseph y Maria, fills de la casa de David, decidiren fugir de llur poble, encaminantse cap á Betlhem, sense assustarlos les fadigas d' un viatge llarch ni les inclemencies del temps rufol que regnava.

Arribats á la ciutat de David buscaren hostatje per tot arreu; però era tal l' afluencia de forasters, que no trobaren buyt ni un racó en tots los hostals, ni una casa hospitalaria que 'ls obrigués llurs portes.

Plens de fatiga y cansament, morts de fret y sense cap esperansa falaguera, sortiren de la ciutat de David buscant en llurs encontorns un refugi pera passaraquella nit fredolencia, descobrint no molt lluny d' aquella població, una cova profunda, ab un cobertis crehuat de rames y palla sobre la porta y un xich més á dins un bou y una mula lligats.

Alli..... dintre aquella covatxa, en lo lloch més pobre y més ignorat de Palestina..... poch despres de mitja nit, lo 25 de Desembre del any de Roma 747, Maria doná al mon miraculosament á nostre Salvador..... Després, la Verge Santissima, embolicá entre bolquims á son Fill divi y al deixar-lo sobre les palles del estable..... mirá al cel, flectá sos genolls y l' adorá. Joseph, completament meravellat, uní sos homenatjes als de Maria y també adorá al Fill de Deu, al dolcíssim Infant que ab ulls espabilats tan alegroyament mirava y sonreya.

Francesch Mestre y Noè.

Tortosa Desembre de 1900.

Lo Naixement del Senyor

¡Gloria á Deu en les altures y pau en la terra per' als homes de bona voluntat! Heus' aquí l' Himne mes sublim

que pot entonarse en lo dia que 'l Catholicisme celebra lo Naixement del Fill de Deu; heus' aquí la milicia celestial, plena de goigs, al costat de son pobre estable, al veurer envolt entre bolquims al qu' havien anunciat los profetes; al qu' esperaven les gents; al Redemptor de la humanitat; Aquell, quina generació es eterna, quina bondat infinita, quin poder sobirà, y quines perfeccions enfosqueixen al enteniment humá... ¡qu' es veu oprimít per la gloria de tanta magestat y grandesa!...

Peró la Providencia divina troba en tot una mina inagotable de reflexions pera conduhir als homes pel camí del bé pera que cregan, esperen y vullgan, y els serveixi tot de llissó y guia pera que emprengan confiats lo fosch y pedregós caminal de la vida mortal, en la que han de ferse dignes pera gosar les benaventuranses de la immortal.

Sorprenent, á la veritat, que 'l Etern per essencia naixca entre 'ls homes; que 'l Deu invissible se manifeste sobre la terra; que l' Immens se trobi tremolant de fret en lo fons d' un estable; que 'l Omnipotent sufreixi com un pobre miserable; que la llum del mon trenqui tan estranyament lo vel d' una nit y á l' hora que tot es silenci, tot dormi y sembli estar descansant pera dintre de poch viurer mes y ab major activitat y forsa. ¡Misteri grandió!... ¡espectacle admirable!...

L' autor del cel y de la terra! Él qui colocá 'ls dos astres lluminosos que presideixen al dia y á la nit y Él que conseguí que totes les criatures li tributessin homenatje, cantessin llurs glories y tot vingués á rodejar lo lloch de llur naixement. Alegroy se contenta ab que uns miserables pastors sigan els primers en sapiguer lomes gran dels successos que 's registren en la historia de la humanitat. Devant aytal contrast d' un Deu, que pera salvar al mon perdut en la foscor de tots los vicis y concupiscencies, humiliant aixis als soberbiosos y ennaltint als humils de cor, apareix tan pobre y humillat, repetim joyosos ab un Sant Pare de la Iglesia: *Jesuchrist*

fou Mestre, no solzament ensenyant, sino naixent.

Dertusensis.

Tortosa, Desembre de 1900.

NADALA

Sabent que Deu ha nat deixant llur remat allí la pastura; ab goig los pastors ofrenan amors al rey de natura.

Li porta l' anyell, de tots lo mes bell, en santa penyora oferintlo al menut y en pau y quietut son llavi l' adora.

Los Reys de l' Orient ab fé sempre ardent guiats per l' estrella, buscant van lo sol, lo rey del consol la dolsa poncella.

D' incens, mirra y or li portan tresor allí á l' establia, deixantlo al petit que riu aixerit al pit de Maria.

—Com Reys y pastors portemhi los cors, humils á tot hora, ben nets de pecat, que, l'ell ple de bondat rebrá la penyora.

Emili Pascual y Amigó.

Lo Messías y'l Regionalisme

Las páginas de las Sagradas Escrituras, dipósit infalible de vritat, nos diuhen per boca del Evangelista Sant Lluch, que sobtadament després de nat Jesuchrist en lo portal de Betlhem, se reuniren en incomptable estol las gerarquias angélicas del Empiri, y bessant sos cors goig y alegría, entonaren entorn del bressol: *Gloria*

à Deu en las alturas y pau en la terra pera 'ls homens de bona voluntat.

No era infundada l'alegria de tant perfectes criatures, à l'entonar aquest entussiasmador càntich:

Aquell tendre Infant à quin adoravan plens de sumissió, y contemplan en lo pessebre, sens més bressol, que quatre pallas, ni més caricias que 'l falaguer petoneix de l'Immaculada Verge Maria, y del gloriós Sant Joseph, ni més abrích que l'escalfor d'un bou y una mula, era Deu; era 'l Criador del mon; era Aquell qu'imprimí moviment, y mantent en constant equilibri, à las extensíssimas é incomptables perlas que brillan en lo mantell blau, alsat sobre nostres fronts; Aquell, à quina veu, amayna la tempesta, lo tró calla, la mar furiert se torna festanera; era Jesu-christ, omnipotent é infinit en perfeccions, que venia à regenerar à la societat, à lliurarla del engrillonador jou pecaminós que l'empresonava, à ensenyarlhi ab son exemple 'l camí del cel.

Per aixó los angels, s'entussiasmarren, y tot y rendintlhi tribut, exclamaren: Gloria à Deu, autor de tota perfecció, remey de tota nafra, font de tot bonestar; y pau pera 'ls homens de bona voluntat, puig ha nat son Redemptor, l'ànora de sa salvació, l'encalmat y segur port pera l'ànima creyent, confiada y aymanat.

Per aixó l'Iglesia catòlica celebra ab gran magnificencia, solempnitat, y alegria, aquesta festa; y mare amorosíssima de tots los homens, los invita à pendrer part en la mateixa; y acceptant aquestos, y desafiant à la poética natura, adornada ab esblanqueida alfombra, llensada à glops per enlayrat nuvol, se reuneixen en aquesta diada, entorn l'escón payral, pera presentar sos cors à Deu, y celebrarla ab la pau y tranquil·litat del just.

Mes, ¡ay! no tots los homens se-gueixen las petjadas de tan sabi y fael Mestre; no tots los homens atenen la veu de sa Iglesia; sino que deixantse seduhir per las enganyadoras promesas de Llucifer, segueixen lo camí de 'l mal y cauen en los espantosos barranchs de 'l vici.

Moltíssims son desgraciadament, los mals qu'avuy atropellan à l'humanitat; puig separada en majoria de Deu, busca assedagada la felicitat, que no troba, perque no té fé; arrastrada per lo racionalisme, cau en lo fosar de l'error; é indiferent en la caritat cristiana, no busca rés més que l'utilitarisme y complaurer sas més baixas passions.

En mitj de tanta revolta, y malgrat à l'astucia del diable, brilla en l'horitzó, la llumanera de la fé, quina, reflectant sa resplandor en las pensas d'un selecte aplech de cata-

lans, los mou à trevallar de nit y dia pera la regeneració social, y à no perdonar medis pera traurens de l'espantós fangal de corrupció que 'ns rodeja.

Aquesta agermanada associació, compta à son enfront, ab eminents y esforsats capdills, que verdaders deixebles de Deu, trevallen pera obtenir segur y abundant fruyt en sa empresa, y aixís lograr la regeneració y prosperitat de Catalunya.

Felicitém, donchs, à Catalunya que tant bons fills té; felicitém à tant ilustres compatricis, desitjant que vegin prompte satisfetas sas nobles y honoradas aspiracions, y aixís pogám exclamar tots los catalans, ab més alegria que may: «Gloria à Deu en las alturas, y pau en la terra pera 'ls homens de bona voluntat».

P. V. T.

LA MISSA DEL GALL

A L'ERMITA DE SANTA INÉS

Era precis anarhi, puig hi estaven compromesos. ¡Quantes molesties passarien per arribarhi, pero no hi havia ramey, se tractava de tornar una visita!

A les deu de la nit comensaren à caminar los tres amichs en direcció à l'ermita de Santa Inés, ahon hi estava de capellà un intim amich d'ells y qu'era lo primer any que 's trobava totsol com à ministre de Deu pera celebrar les festes de Nadal.

Ignasiet era dels tres lo que coneixia millor les dresseres d'aquelles fondalades y turons, y no volia de cap manera escoltar als altres dos amichs que, creguts que anant per caminets trencats y estrets, arribarien més prompte à l'ermita que vivia lo seu amich mossen Cosme.

— Es precis que no deixém aquet camí — deya Ignasiet — puig de lo contrari estém esposats à sufrir un contra-temps; jo se 'ls perills que hi han per tot aquest terrer.

— No siguis poruch; no sembla sinó que siguém estrangers, — contestava l'Arthur, que semblava ser lo més decidit à emprendre tot pel dret.

Parlan y fuman s'allunyaren poch à poch d'aquell poblet, situat al bell mitj d'una esplanada cercada de pins, al qual hi havien arribat lo dia avants pera donar un xiquet de repós al seus trontollats ossos, puig no estaven acostumats ningú dels tres à viatjar à peu per aquells terrenos montanyenchs y ferestechs.

Quan ja havien caminat prop d'un hora se pararen y l'Ignasiet comensà à mirar en totes direccions y com si estés amohinat.

La lluna que fins aleshores los anava acompanyan ab sa claror riatllera, comensava à desapareixe per detrás d'uns nuvols negres com la mateixa nit, mentres que allà molt lluny, se sentia un soroll estrany pero que semblava lo salt d'un torrent.

— ¿Ahont som, Ignasiet? — preguntà l'Arthur com inofantse del seu amich.

Ignasi no contestà y seguí esquadriyan ab gran interés aquell redol.

Peret, que no deya casi res, comensà à tatatejar una cansó, y assentat à la vora d'una gran roca encengué foch, creman brots de malesa y rames seques que va buscar per allí terra.

— ¿Per qué fas foch, Peret? — preguntà l'Arthur.

Peret no contestà y sols se pugué observar en ell una petita riatlla que l'Arthur no entengué.

Ignasiet tornà al poch rato y 'ls digué:

— Noys hem equivocat lo camí. Lo millor es tornar enradere y...

— Bravo, Ignasi, t'felicitó — digué Arthur — ¿Tu est aquell que coneix à les fosques pam à pam tot' aquesta serralada? Sempre vaig creurem que 'l rexassar à n'aquell pagés que se 'ns oferí pera servirnos de guia, arribaria un moment que 'ns hem pederiem. Te, ja hi som. ¿Y ara que t sembla que farém Peret?

— Jo per de prompte llenya al foch y vosaltros feu lo que vulgueu. Mes ara ¿quin hora será Arthuret?

Arthur s'acostà prop de la llama que Peret havia encés, mirà 'l rellotje y digué:

— Un quart de dotze.

— ¡Pobre mossen Cosme, no cal ja que 'ns espere que no podrém assistir à la Missa del Gall! — digué Peret fregantse les mans y miran à son entorn com buscan un siti per estendre la manta y deixarsi caure per descansar milló.

Hi hagué un moment de silenci; sols se sentia l'espaternegar de les rames que Peret anava posan al foch. De sopte Ignasiet s'aixeca y corre com un desesperat à posarse sobre un turonet que hi havia allí prop. Als poch moments torna corrent y 'ls diu:

— Escolteu, escolteu bé...

En efecte: en lo silenci de la nit se sentia, encar que molt lluny, lo toch d'una campana que cridava als habitants d'aquelles masies per assistir à la Missa del Gall.

— Es precis que prenguem la direcció que 'ns avisa aquella veu de metall — digué Arthur.

— Jo no hem moch fins que surti 'l dia, — contestà Peret.

— ¡Com! ¿Vols passar la nit aquí en mitj d'aquesta soletat y esposat à quedar-te convertit en un tros de glas? — li digué l'Ignasi.

Arthur y l'Ignasiet feren tot quan pogueren pera convencer à Peret, que de cap manera volia anar per aquelles montanyes, no sabent ningú dels tres lo camí per ahont havien d'anar. Mes per fi, després de moltes súpliques y atinades observacions, van poderlo convencer y empenyeren de nou la marxa, camps à través, en direcció allí ahont se sentia tocar aquella campana salvadora.

Quan à jutjar per lo dringar d'aquella dent de bronse, conegueren qu'estaven prop de l'ermita, se presentà devan dels tres amichs un obstacle impossible de vencer sens esposarse à tenir un disgust: Se trobaven devan d'un barranch molt fondo pel qual si sentia corre eygua, que topan de pedra en pedra feya encara més ferestega aquella encontrada. Les roques d'un costat y altre eren tan escarpades, que fins casi 's feya impossible baixarhi. Ademés, la nit s'havia posat fosca y 'l fret comensava à ser duenyo d'aquells extraviatos joves, lo que feya més apurada la seua dissort.

A l'altra part del barranch se sentia 'l xarrotejé alegre de 'ls vehins qu'anaven à la Missa.

Sols passar aquella fondalada y havien arribat al fi del seu viatge.

Però Ignasi s'havia separat dels seus amichs pera buscar un pas segur pera travessar aquell rocam.

De prompte se sen un crit esgarrifós y

un soroll com si rodolés single avall una d'aquelles pesudes y desiguals roques.

— ¿Qué passa? — digué Arthur, corren en direcció al lloch ahont s' havia sentit aquell soroll estrany, y veient un bulto que li semblá lo seu amich, cridá á Peret y quan se disposaven á baixar, sentiren un jayl trist y llastimós.

Baixaren agafats á les rames; ensengueren mistos y 's trovaren al seu amich com mort.

Als crits d' Arthur y Peret, comparegueren á l' altre costat de barranch alguns homes portats allí per la curiositat y comprentent que 's tractava d' una desgracia, anaren á buscar á mossen Cosme, que juntament ab tots los qu' estaven esperan la Missa, baixaren al barranch per les escales de marje que hi havien un poquet més á la dreta de l' indret ahont estaven los tres amichs.

— Benehit sigue Deu — exclamá mossen Cosme al veure aquell quadro — ¡Sou vos altres! ¡Pobre Ignasiel!...

L' agafaren entre dos homes y 'l portaren á la Rectoria. Allí fou auxiliat per tots y al cap de poca estona, torná á recobrar lo coneixement qu' havia perdut al caure.

Per fortuna no tingué altres conseqüències la cayguda més que 'l natural susto dels tres amichs y un petit cop á un bras d' Ignasiel, que després de ser curat per mossen Cosme, no li privá d' assistir á la Missa del Gall y á les altres cerimonies religioses d' aquella ermita.

Després de donar gracies á Deu pel miracle qu' havia obrat salvant d' una mort casi segura al pobre Ignasiel, passaren junts los quatre amichs les festes de Nadal á l' ermita de Santa Inés, qu' era lo que s' havien proposat al sortir de casa.

E. Cantero y Hernandez.

Tortosa, Desembre, 1900.

Lo bressol del infant Jesús

D' un belí pi una dreta branca Sant Joseph serra y poleix, y ab sa fusta com neu blanca un bressol ne construeix.

Puig no está molt lluny lo día que 's visite 'l Deu infant, y si bressol no tenia

¡quina pena ho Deu tant gran!

May ha fet anar la serra ab més gust ni més dalit, ni ha deixat fusté en la terra un objecte més polit.

Doble causa motiva are son afany noble y constant: lo ver amor com á pare, veneració com á sant.

Mes l' Infant qu' en son cor tanca tot l' amor del infinit, al bressol de fusta blanca un estable ha preferit.

Lo rebadá de Camploch.

L' ANGELUS

I

Lo sol apunta, saludant lo mon y apartan ab sos raigs las boyras que, com cortinas vaporosas de polsím d' or y escarlata, embolcallan de cap á cap l' ample horitzó.

La terra comensa á alzar remor. Los aucellets cantan y la Natura tota 's deixondeix.

Allavors per concas y serraladas ressona 'l toch clar y acompassat de la Ave María, repetit per molts campanas alhora.

Los llavis resan... l' ánima espera... 'l cor sospiral...

II

Arriba 'l plé jorn. Bull la vida ensá y enllá ab verdadera febre. Lo sol cau aplo-mat. Tot alsa son ver alé sublim. Es mitj-día...

Allavors la campana torna á tocar... Los llavis pregan... l' ánima medita, lo cor se para un moment y torna á marxar al compás d' un rellotge... Tot viu.

III

La tarde cau com doncella defallida d' amor. Lo sol envía sos últims petons á las montanyas, deixatlas com encesas. Los aucells li endressan sos derrers adeussiaus avans no 's capussi en la inmensa gola que 'l Ponent li obra allá d' enllá.

Las xemaneyas de las llars fuman... los gossos de las masíes lladrán... lo pagés plega del seu treball, tant satisfet com cansat, y... la xuta comensa á cantar.

Quan las ombras s' apoderan de la terra, torna á tocar. Es 'l *ángelus*. Los llavis tornan á resar... la ánima creu... lo cor sent...

En aquest sublim moment la Natura enmudeix... ¿Quí es llavors que no confessa á Deu?...

Emili Pascual y Amigó.

ALOCUCIÓ

Del Sr. Bisbe de Barcelona

El Dr. D. Joseph Morgades y Gili ha publicat en el *Bulletí Oficial Eclesiástico* d' aquell Bisbat, una interessant alocució ab motiu de la entrada al nou sigle.

En aquet document s' hi contenen las més essencials disposicions que 's deuen observar pera las fncions religiosas que 's celebraran á las iglesias parroquials y capellas del Bisbat, á la nit del 31 de Desembre; més á n' aquesta part dispositiva hi precedeixen algunas consideracions sobre el carácter moral d' aquet sigle, que aném á reproduir en part.

«Durant aquets cent anys—diu l' ilustre Prelat—la llibertat s' ha convertit en la práctica, en llicencia; la igualtat en irritant desigualtat, y la fraternitat en lo que revelan las continuas guerras que han tingut lloch, l' odi de classes cada dia més fondo y el temor de que adquireixin encara més proporcions, aixís entre 'ls individus com entre las nacions que no poden manifestar el carinyo rabiós que 's tenen, no esperant més que una ocasió oportuna pera destrossarse mútuament.»

A continuació analisa 'l doctor Morgades els efectes de las diversas guerras que hi ha hagut durant el sigle y exhorta eloqüentment als diocessans a que entrin al nou sigle amparats ab el manto de la Iglesia.

Reproduint lo disposat al any pas-sat, autorisa als reverents Rectors pera celebrar missa á la nit del 31 de Desembre; ordena qu' en totas las iglesias y en las capellas que tinguin permis especial, se anunci la funció de nit ab el toch d' una campana y que al tocar la primera campanada de las dotze, totas las campanas de totas las iglesias de la diócessis anunciin la festivitad.

Publica ademés el senyor Bisbe, que á la Catedral també 's celebrará missa á las dotze, ab Comunió general, fent la plática el mateix Prelat.

A las deu del matí hi haurá missa Pontifical, á la que hi serán convidadas las autoritats y corporacions oficials.

En la mateixa alocució venen especificadas las otras funcions religiosas que 's verificaran durant el dia.

DESIGUALTAT INJUSTA

En Silvela pretén ser lliberal, pero no jacobí, y rebutja la concepció jacobina de la llibertat, que segons ell defensavan l' altra día en plé Parlament entre Romero y Canalejas. Y diu tenir aqueixas ideas y poguer apoyar sobre ellas els atropells del actual govern contra els periódichs.

¿Quín concepte tindrà l' hereu putatiu den Cánovas de la llibertat y del jacobinisme quan se posa en contradicció manifesta davant d' amichs y abversaris? ¿Quín concepte deu tenir de sí mateix quan, conscientment ó tontanment, no veu la las sevas imperdonables contradiccions?

No 'n tenen, no, de defensa las vexacions dels periódichs pel Govern, ab la suspensió de las garantías de la ley constitucional. Las tals vexacions son pur jacobisme, tiranía brutal, perque tradueixin extralimitacions notorias dels Poders públichs. Ni 'l poder viu sense límits, ni las lleys regeixen, dins d' un estat de civilisació, pera els mes ciudadians, puig son lleys per damunt d' aquells poders y 'ls torban y frenan.

Per aixó feyan molt bé los que atavan al Govern, pels abusos contra els periódichs, y feya molt mal en Silvela defensant als ministres. Feyan molt bé els primers en atacarlos en nom de la llibertat, en cara que 'l seu lliberalisme sigui jacobí y per tant de quincalla; y feya molt mal en Silvela en defensarlos en nom de la llibertat no jacobina, perque la no jacobina reprova més fortament aquells abusos.

Pero uns y altres mereixen que se 'ls sensuri ab energia per faritzeus y farsants. Ja es ma sa que sols fassin mal als titulats liberals els cops que es donan á l' esquena dels diaris de Madrid. Cal atacar al Govern, no sols quan reben els periódichs de Madrid, sino també quan reben los defora; no sols quan el cop se 'l endú un titulat lliberal, sino quan va damun de un regionalista ó de un carlí. Havém vist castigada y fins suprimida la nostra premsa y la carlina, no per recte esperit de justicia, sino per passió de Govern, per esperit jacobí y tiránich en els alts poders públichs. Y ni s' han aixecat al Parlament veus eloqüens clamant contra vexacions tan graves, ni s' ha parlat de la llibertat trepitjada y en perill.

Es veritat que la prempsa important de Madrid te 'l pare batlle, y, grossa ó petita, constitueix una forma de política de cuidat. Y es de suposar que sense aqueixas circumstancies, els de Madrid y 'ls de fora rebrián els cops del Govern. Però aixó sols esplica, sense sujtificar, l' arritant desigualtat que veyém tots els dias, segons la qual, son de millor condició els uns periódichs que 'ls altres.

Val la pena, donchs, d' aplaudir als que combaten al Govern per las sevas vexacions, á l' hora que se 'ls té de sensurar per las sevas injustas preterisacions dels que no viuen á Madrid y no tenen el pare batlle.

Y ¿per qué no dirho? cal treballar pera tenirli també el pare batlle. Si tinguessim els autonomistas una dotzena de diputats, que podriam tenir sense la nostra incuria, ni ens suprimiriam els periódichs, ni ens penyorariam mandataris del Govern. Tindría aquet por dels debats que las sevas vexacions promourian, y 's contindría y 's tentaría la roba molts vegadas.

Perque aixís es la vida: als forts ningú els trapitja, ni els Governos més inclinats als procediments tiránichs; als debils ningú 'ls respecta. Siguéim forts en la vida política, y ens evitarém els disgustos y els cops y las injusticias de que avuy som víctimas.

J. L. R.

LA VISIÓ DELS FETS

Sembia que 'ls estadistas jacobins han descobert una teoria: la de que convenen a Espanya Corts de molta durada. Y volen naturalment aplicar aqueixa teoria á las Corts actuals, á fi de que visquin fins á la major edat del Rey.

En aixó tenim una prova més de que la política no es á Espanya l' art de promoure el bé públich, ni tanpoch l' estudi pacient dels fets socials pera ajustarhi l' orientació del Govern. Ni 'l bé públich ni l' espadiment social demanan teóricament Parlament curt ni Parlament llarch; demanan positiva y prácticament que durin els Parlaments bons, feconds, compostos per genuins y inteligents representants del poble, y que desapareguin desseguida els dolents, xorchs y formats per gent inepte que res té que veure ab el país.

L' actual Parlament es dolent á tot serho. No 'l componen inteligents y veritables representants del poble, sinó clients y comparsas d' aixó que 'n diuen Unió Conservadora. Ne 'l dirigeixen homes de Govern moguts per fortas conviccions, sinó homes sense ciencia, sense ideals y sense cap delas grans qualitats del polítich de talla. Ni té orientació de cap mena, ni viu una vida racional y seria, ni porta á las entranyas cap esperansa, ni es ni representa res absolutament. Per aixó volguer allargarlo indica desitg de que millori l' estat detestable de las institucions de avuy, y respón á una mentalitat, més que ensopida, moribonda.

L' Unió Conservadora no té ideals ni homes. Els ideals los ha sacrificat á la xorca vanitat del poder, á una vida momentània, però sense forsas ni prestigis. Els homes no 'ls ha tingut may de la Restauració ensá, y avuy se troba en plena decadencia. Ha fracassat en Silvela vergonyosament. Governa un pobre senyor á qui manca totas las condicions d' estadista, fins las de menor quantia. Y li quedan homes lleugers com en Dato, ridícols com

en Tetuán, enemichs y incompatibles ab el poble com en Villaverde, pobres d' esperit encara que regulars retórichs com en Pidal.

¿Y aquesta gent ha de seguir portant la direcció d' Espanya, quina vida esta voltada de perills terribles? ¿Y hem de tenir dos anys més un Parlament que no pot ni sap fe res de bó, y uns homes que á qualsevol país de l' Europa culta no arribarian á regidors d' un Municipi de 2.000 ánimas.

Peró 'ls jacobins ho fan y ho entenen tot sempre al revés. Y voldrán y tindrán Parlament llarch; farán política semítica y menuda; donarán el Poder al duch de Tetuán, á n' en Villaverde y á n' en Pidal, com qui dona paper lluit en una comedieta insignificant; y seguirán arrastrantnos camí de la desfeta y de la mort.

Fasssin, fassin discursos y teorías com qui satisfá un morbós frenesí de la llengua, com qui buida 'l fum, que no la llum del cap. ¡Ja els veuran els fets quan la seva visió sigui inútil y ridícula.

J. Lluhí Rissech.

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA

Diumenge, dia, 23, Santa Victoria.—Dilluns, 24, San Delfi.—Dimars, 25, ✕ LA NATIVITAT DE N. S. J. C.—Dimecres, 26, ✕ (Abans) San Esteve.—Dijous, 27, (Abans †) San Joan.—Divendres, 28, (Abans †) Los Sants Ignocents.—Dissapte, 29, San Tomás.

NOTICIES

L' ambulancia de la *Creu Roja* d' aquesta ciutat, que tants bons serveys ha presat durant lo período de la repatriació, aviat comptará ab una senyera, brodada per varies senyoretas tortosines.

Tot s' ho mereix tan benemérita associació.

Lo dimars va arribar á nostra població lo General de brigada Excm. senyor don Laureano Sanz, Marqués de San Joan de Puerto Rico, qui, en unió de son Ajudant de camp y d' un Comandant d' Artillería, varen revisar l' armament d' aquesta guarnició, entornanse 'n á l' endemá cap á Tarragona.

Ha quedat despatxada la causa que per suposat delict de sedició se segueix contra nostre company en la prempsa D. Joseph Ferrer Gendre, director de *Lo Soment* de Reus, per la publicació en aquest periódich d' unas poesias adaptadas á la música d' *Els Segadors*.

Se diu que 'l Fiscal, en son escrit de conclusions provisionals, demana pera 'l processat la pena de vuyt anys y un dia de presó major.

La causa se veurá per jurats y tindrà lloch la vista probablement en el próxim Febrer.

Celebrarém que 'l senyor Ferrer obtinga un fallo absolutori.

Lo dimecres se desposá nostre estimat amic D. Joseph Bolunya ab la distingida senyoreta Donya Dolors Lamotte.

Desitjém als nous esposos tota mena de felicitats.

Després d' haver donat varios concerts en aquesta ciutat, lo dimecres en lo tren curt del mati s' entorná á Tarragona la

banda de música del Regiment de Luchana.

Lo dijous escomensaren les vagacions en lo Seminari Conciliar de aquesta ciutat. Lo mateix dia sortiren cap á sos pobles la major part dels estudiants.

Ahir y abans d' ahir pel mati nostre benvolgut Prelat conferi ordres sagrades als alumnes del Seminari, que ab aquest fi han practicat exercicis esperituals en la santa Casa de Roquetas.

Passadas las Festes de Nadal, se posará á la venda un «Homenatge al Doctor Arcangélich, el gloriós martir de Cristo, Beato Ramón Lluí!», que, ab motiu de la entrada del sigle XX li dedican els seus deixebles, devots y admiradors.

En l' esmentat «Homenatge» hi figurán las firmas dels poetas Mossen Jacinto Verdguer, Franquesa y Gomis, Ubach y Vinyeta, Sor Eularia Anzizu, Manel Folch y Torres, Bori y Fontestá, Mossen Angel Garriga y Boixader.

Hi haurá ademés poesia hebrea, grega y llatina y un «Hinme al Dr. Arcangélich, lletra de Joseph Mas y Casanovas, música de Joan Vancell.

Els treballs en prosa serán tanbé valiosos, haventhi text catalá inédit del Beato Ramón Lluí.

L' obra anirá ilustrada en bonichs gravats, formant en conjunt un opúscul elegant y vistós, que es editat per «L' Avenç».

El Bisbe de Perpinyá, monsenyor Carselade del Pont, acaba de ser nombrat per la Reyna Regent, cavaller gran creu d' Isabel la Católica.

El periódich de Perpinyá *La Croix*, al donar compte del nomenament, diu que aquesta alta distinció pren una significació molt particular després de las manifestacions fetas darrerament per aquell Prelat de la Catalunya francesa.

Hem rebut un exemplar, elegantment imprés del eloqüentíssim discurs llegit per D. Rafel Monjo y Segura en lo meeting celebrat per la entusiasta *Agrupació Unió Catalanista* de Vilassar de Mar, lo dia 11 de Mars del any corrent, ab motiu del aniversari de sa inauguració oficial.

La companyia dramática que actualment está donant funcions en lo Teatro Principal, ab aplauso del públich que hi assisteis, es de les milloretas que s' han presentat á n' aquesta ciutat y no es d' estranyar si 's te en compte que 'l Directó de la mateixa es lo conegut y aplaudit primer actor en Fidel Cabeza.

Les actrius senyoretas Delgado y Prats, lo mateix que tot lo resto de la Companyia fant que el conjunt resulti en benefici del públich.

¿Per qué l' Empresa no fa que 's posi en escena algun' obra catalana?

Creguin que ab voriem en gust.

AVIS

Preguéim als senyors suscriptors qu' están en descobert en aquesta Administració se serveixin enviarnos l' import per mitj de lliuransa del Giro mútuó ó en sellos de correu.

Los de Barcelona poden retirar lo rebut en la llibreria de don Francesch Puig y Alfonso, Plasa nova número 5.